

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» 530-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советының Законлылык һәм хокук тәртибе комитеты тарафыннан көртөлгөн «Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» 530-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проектын беренче уқылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Казан шәһәре,
2024 елның 15 феврале
№ 2354-VI DC

Ф.Х. Мәхәммәтшин

проект
Татарстан Республикасы
Дәүләт Советының
Законлылық һәм хокук
тәртибе комитеты
тарафыннан көртөлә

«Татарстан Республикасында гражданиннарга түләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында»

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

1 статья

«Татарстан Республикасында гражданиннарга түләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» 2012 елның 2 ноябрендәге 73-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2012, № 11 (I өлеш); 2013, № 11 (I өлеш); 2014, № 1 – 2, № 12 (II өлеш); 2016, № 5; Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2016, № 44 (I өлеш); 2018, № 1 (I өлеш); 2022, № 17 (I өлеш); 2023, № 3 (I өлеш), № 27 (I өлеш), № 56 (I өлеш), № 92 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне көртергә:

1) 4 статьяның 2 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

2) 5 статьяның 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2) дәүләт һәм дәүләтнеке булмаган түләүсез юридик ярдәм системаларында катнашучыларның Татарстан Республикасы территориясендә үзара хезмәттәшлеге (шул исәптән дәүләт юридик бюrolарының әлеге түләүсез юридик ярдәм системаларында башка катнашучылар белән үзара хезмәттәшлеге өлешендә) тәртибен Федераль законда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында билгеләү;

3) 9 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 1¹ пункт өстәргә:

«1¹) Татарстан Республикасында Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкил;»;

4) 10 статьяды:

а) исемендә «Татарстан Республикасы» сүзләрен «Татарстан Республикасында Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкил, Татарстан Республикасы» сүзләренә алмаштырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 3 өлеш өстәргә:

«3. Татарстан Республикасында Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкил үз компетенциясе чикләрендә түләүсез юридик ярдәм күрсәтүгә булыша.»;

5) 12 статьяды:

а) 1 өлешнен 3² пункттында «Россия Федерациясе Кораллы көчләренә йөкләнгән бурычларны үтәүдә» сүzlәрен «Россия Федерациясе Кораллы көчләренә яисә Россия Федерациясе милли гвардиясе гаскәрләренә йөкләнгән бурычларны үтәүдә» сүzlәренә алмаштырырга;

б) 2 өлешнен 14 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«14) медик-социаль экспертиза, инвалидларны реабилитацияләү һәм инвалидларны абилитацияләү;»;

6) 17 статьяда:

а) 1 өлештә «Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм алар ведомствосындагы учреждениеләр, бюджеттан тыш дәүләт фондларының идарә органнары, дәүләт юридик бюросы» сүzlәрен «әлеге Законның 9 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән дәүләт түләүсез юридик ярдәм системасында катнашучылар» сүzlәренә алмаштырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 1¹ өлеш өстәргә:

«1¹. Дәүләт түләүсез юридик ярдәм системасында катнашучылар халыкка хокукий мәгълумат житкерүне һәм аны хокукий гыйлемле итүне Россия Федерациясе норматив хокукий актлары һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашыра.».

2 статья

1. Әлеге Закон, әлеге Законның 1 статьясындагы 5 пункттының «б» пунктасыннан тыш, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 5 пункттының «б» пунктасы 2025 елның 1 марта иннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

**«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында»
Татарстан Республикасы законы проектына аңлатма**

«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы законы проекты «Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» 2012 елның 2 ноябрендәге 73-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын федераль законнарга туры китеңілгендегендегендеген.

2023 елның 25 декабрендәге «Аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 639-ФЗ номерлы (23 статья), «Аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 651-ФЗ номерлы (5 статья), «Россия Федерациясендә тұләүсез юридик ярдәм турында» Федераль законга һәм «Хәрби бурыч һәм хәрби хезмәт турында» Федераль законга үзгәрешләр керту хакында» 661-ФЗ номерлы федераль законнар белән тубәндәгеләр карала:

- Россия Федерациясендә Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкилне һәм Россия Федерациясе субъектларында Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкилләрне дәүләт тұләүсез юридик ярдәм системасында катнашучыларга керту;

- гражданнары тұләүсез юридик ярдәм белән тәэммин итү өлкәсендә Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимијате органнары вәкаләтләренә дәүләт һәм дәүләтнеке булмаган тұләүсез юридик ярдәм системаларында катнашучыларның Россия Федерациясе субъекты территориясендә үзара хезмәттәшлеге тәртибен билгеләү вәкаләтен керту;

- дәүләт юридик бюролары һәм адвокатлар тарафыннан инвалидларны абилитацияләү мәсьәләләре буенча консультацияләр бири юлы белән дәүләт тұләүсез юридик ярдәм күрсәту очраклары исемлеген тулыландыру;

- Россия Федерациясе милли гвардиясе гаскәрләренә йөкләнгән бурычларны үтәудә ихтыярый ярдәм күрсәту турында контракт төзегән гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту.

Югарыда саналған үзгәрешләр «Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законы белән жайга салына торған нигезләмәләргә кагыла. Шуңа бәйле рәвештә закон проекты белән республика законына тиешле үзгәрешләр кертелә.

Закон проекты ике статьядан тора.

Закон проектының 1 статьясында 4, 5, 9, 10, 12 һәм 17 статьяларга үзгәрешләр керту күздә тотыла.

2 статьяда Татарстан Республикасы законының үз көченә керу тәртибе жайга салына: ул закон проектының 2025 елның 1 мартаңнан үз көченә керәчәк 1 статьясындагы 5 пунктының «б» пунктчасыннан тыш, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керәчәк.

«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр көртү хакында»
Татарстан Республикасы Законы кабул ителүгә бәйле рәвештә үз көчен югалткан дип танылырга, тұктатылырга, үзгәртелергә яисә кабул ителергә тиешле Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары
ИСЕМЛЕГЕ

«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр көртү хакында» Татарстан Республикасы законы кабул ителүгә бәйле рәвештә «Татарстан Республикасы территориясендә дәүләт тұләүсез юридик ярдәм системасында катнашучыларның үзара хезмәттәшлеге тәртибен раслау турында» 2013 елның 24 маендагы ПУ-444 номерлы Татарстан Республикасы Президенты Указына үзгәрешләр көртү таләп ителә.

**«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында»
Татарстан Республикасы законы проектын
ФИНАНС-ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘҮ**

«Татарстан Республикасында гражданнарга тұләүсез юридик ярдәм күрсәту турында «Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы законы проектын кабул итү Татарстан Республикасы бюджетыннан өстәмә чыгымнар таләп итми.